Technik/technička přípravy lomové těžby (kód: 21-049-M)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárenství (kód: 21)
Týká se povolání: Báňský technik
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 4

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v základních předpisech v lomové těžbě	4
Orientace v dokumentech pro plánování těžebních postupů	4
Volba těžebních postupů v lomu	4
Orientace v podkladech, potřebných pro rozvoj lomu	4
Vypracování projektu skrývkových prací	4
Orientace v předpisech pro těžební práce	4
Vedení provozní a technické dokumentace	4

Platnost standardu

Standard je platný od: 30.01.2024

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v základních předpisech v lomové těžbě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Prokázat znalost ustanovení platných právních předpisů a interních předpisů přímo souvisejících s těžbou, dopravou, úpravou a odbytem (prodejem) v organizaci provádějící hornickou činnost nebo činnost prováděnou hornickým způsobem v rozsahu potřeb technika přípravy lomové těžby	Ústní ověření
b) Prokázat znalost ustanovení právních a interních předpisů přímo souvisejících s bezpečností práce v organizaci provádějící hornickou činnost nebo činnosti prováděné hornickým způsobem v rozsahu potřeb technika přípravy lomové těžby	Ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Orientace v dokumentech pro plánování těžebních postupů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit základní části plánů otvírky, přípravy a dobývání výhradního ložiska, plánu využívání ložiska nevyhrazeného nerostu, plánu zajištění nebo likvidace lomu výhradního i nevýhradního ložiska	Ústní ověření
b) Číst údaje z mapových příloh, katastrálních map a důlně měřické dokumentace a parametrů technologického postupu povrchového dobývání	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Volba těžebních postupů v lomu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyprojektovat (zakreslením do grafických příloh) jednotlivé etáže lomu v potřebných časových horizontech v souladu s plánem otvírky, přípravy a dobývání lomu, resp. plánem využívání ložiska lomu	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vytvořit jednoduchý plánovaný profil lomu v ročních intervalech v souladu s mapovou dokumentací plánu otvírky, přípravy dobývání lomu	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Orientace v podkladech, potřebných pro rozvoj lomu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat základní náležitosti pro výkup pozemku v předpolí lomu i v samotném lomu dle ustanovení právních a interních předpisů, vyjímání pozemku ze zemědělského a lesního půdního fondu, zajištění rozhodnutí o změně využití území	Ústní ověření
b) Popsat základní postupy při řešení střetu zájmu podle ustanovení právních a interních předpisů v rámci dobývacího prostoru (výhradního ložiska), resp. území vymezeného územním rozhodnutím (ložiska nevyhrazených nerostů)	Ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Vypracování projektu skrývkových prací

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vypracovat projekt (písemnou a grafickou formou) skrývání ornice v předpolí lomu dle připraveného zadání	Praktické předvedení
b) Vypracovat technologický postup (písemnou a grafickou formou) skrývkových prací v lomu včetně výpočtu kubatury odklizových hmot dle připraveného zadání	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Orientace v předpisech pro těžební práce

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat základní a provozní dokumentaci lomu dle vyhlášky č. 26/1989 Sb. v rozsahu potřeb vykonávané činnosti (hornické činnosti, resp. činnosti prováděné hornickým způsobem)	Ústní ověření
b) Popsat základní rozdělení a způsoby dobývacích prací v lomech a provádění skrývkových prací v rámci technologického postupu a technického režimu	Ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Vedení provozní a technické dokumentace

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat způsob vedení, doplňování, uložení, popř. archivace dokumentace pro přípravu výroby lomové těžby	Ústní ověření
b) Zaznamenat údaje do základní a provozní dokumentace lomové těžby	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

1. Vstupní předpoklady pro účast na zkoušce

Uchazečem o zkoušku může být každá fyzická osoba starší 18 let, která získala alespoň základy vzdělání, nebo účastník rekvalifikace podle zákona č. 435/2004 Sb., zákon o zaměstnanosti.

Způsobilost pro vykonání zkoušky je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání v NSP – https://www.nsp.cz/jednotka-prace/bansky-technik-pro-povrch)

Autorizovaná osoba zároveň s odesláním pozvánky ke zkoušce písemnou formou sdělí, kde a jakým způsobem se uchazeč může informovat o svých povinnostech a průběhu zkoušky a které doklady/dokumenty musí uchazeč předložit bezprostředně před započetím zkoušky.

2. Průběh zkoušky

Před zahájením zkoušky uchazeč předloží zkoušejícímu průkaz totožnosti a případně další dokumenty opravňující k připuštění ke zkoušce uvedené v části 1. Vstupní předpoklady pro účast na zkoušce.

Bezprostředně před zahájením zkoušky autorizovaná osoba seznámí uchazeče s pracovištěm, s organizací zkoušky, s jeho právy a povinnostmi v rámci zkoušky dle zákona č. 179/2006 Sb. a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Zkoušející uzná, a tedy nemusí ověřovat, ty odborné způsobilosti, které byly již dříve u uchazeče ověřeny v rámci zkoušky z jiné profesní kvalifikace (nutno doložit osvědčením o získání profesní kvalifikace), a které jsou shodné svým rozsahem i obsahem. Rozsah a obsah odborné způsobilosti určují její jednotlivá kritéria a pokyny k realizaci zkoušky popsané v hodnoticím standardu. Zkoušející tyto odborné způsobilosti neuzná jako již ověřené, pokud by tím nebylo zajištěno řádné ověření ostatních požadavků stanovených tímto hodnotícím standardem (například při nutnosti dodržení technologických postupů a časové souslednosti různých činností).

Zkouška se koná v českém jazyce.

Zkouška je veřejná. Praktická část zkoušky a praktická zkouška není veřejná v případech, kdy to je nutné z hygienických důvodů nebo z důvodu ochrany zdraví a bezpečnosti práce.

Ke zkoušce musí mít autorizovaná osoba dokumentaci potřebnou pro povrchovou těžbu, včetně grafických příloh (podkladů), zákonů, vyhlášek a nařízení vlády pro povrchové dobývání a související předpisy.

Zkouška bude probíhat v reálném prostředí lomu a na školicím pracovišti na povrchu (lomu).

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede autorizovaná osoba do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou odbornou způsobilost a výsledek zapisuje do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky.

Výsledné hodnocení pro danou odbornou způsobilost musí znít:
- „splnil“, nebo
- „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé odborné způsobilosti.

Výsledné hodnocení zkoušky zní buď:
- „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny odborné způsobilosti, nebo
- „nevyhověl“, pokud uchazeč některou odbornou způsobilost nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí autorizovaná osoba vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jedním zkoušejícím, který musí být přítomen u zkoušky po celou dobu trvání zkoušky.

Zkoušející je povinen provádět ověřování odborných způsobilostí při zkoušce přesně podle všech ustanovení tohoto hodnoticího standardu.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s maturitní zkouškou se zaměřením na povrchové dobývání a nejméně 5 let odborné praxe v oblasti povrchového dobývání nerostných surovin nebo ve funkci učitele praktického vyučování či učitele odborných předmětů.
b) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na povrchové dobývání a nejméně 5 let odborné praxe v oblasti povrchového dobývání nerostných surovin nebo ve funkci učitele praktického vyučování či učitele odborných předmětů.

Autorizovaná osoba musí být držitelem oprávnění k hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem podle § 3a, zákona č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost a praxi v povolání autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti a praxe v povolání v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- prostředí reálného lomu
- školicí pracoviště na povrchu (lomu)
- technologický postup pro povrchové dobývání
- plán otvírky, přípravy a dobývání lomu
- katastrální mapy
- důlně-měřičská dokumentace dle vyhlášky ČBÚ 435/1992 Sb.
- zákon č. 44/1988 Sb.
- zákon č. 61/1988 Sb.
- vyhláška ČBÚ 175/1992 Sb.
- vyhláška ČBÚ 104/1988 Sb.
- vyhláška č. 26/1989 Sb.
- plán využívání ložiska
- plán zajištění lomu
- plán likvidace lomu
- havarijní plán

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda).

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 60 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm, s organizací zkoušky, s požadavky BOZP a PO a s právy a povinnostmi uchazeče v rámci zkoušky dle zákona č. 179/2006 Sb.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 6 až 8 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro těžbu a úpravu nerostných surovin, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
LB MINERALS, s. r. o.
Sokolovská uhelná, a. s.
DOBET, spol. s r. o.
M – SILNICE, a. s.